

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W ekspedycji miesięcznie	1,75 zł.
Z odroczeniem miesięcznie	1,85 zł.
W agencjach miesięcznie	1,85 zł.
Przez pocztę już z odroczeniem	2,08 zł.

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeskąd w składaniu, strajków i t. p. wydawstwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Podstawa konta makowa 201.082

Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice.
Miejzka Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”, Skryt. pocz. 35

Chojnice, środa 14 stycznia 1925 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-iej od wiersza piąty lub jego miejsce 10 groszy — Rekl. za tekst wiersz 3-iej 20 groszy — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z uszczelnionym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20%, nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tycyckiej. Za i cminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmują się do godz. 9. przed poł.

„Sankcje są konieczne“.

Spółeczeństwo polskie zgodnym chórem potępiło napad na własność polską ze strony Gdańska. Na taką napadę mogła się tylko zdobyć rasowa nienawiść, bo jak słusznie pisze jedna z gazet poznańskich, na podobną zniechęcenie nie byłoby się zdobyło żadne wielkie mocarstwo, chyba, że zależałoby mu na tem, ażeby podszczerić nas do wojny. Hakatyści gdańscy dziwią się jeszcze, że my się tak dalece na nich oburzamy. Daj im ich to, że my oburzamy się na ich rozbój na publicznej drodze. Bardzo słusznie sresztą dziwią się nad naszym oburzeniem. Gdybyśmy bowiem posłali do Gdańska kilka batalionów i nauczyli ich moresu, to wówczas powiedzieliby niezawodnie: „Teraz nam się Polacy podobają, bo nauczyli nas rozumu“. My zapominamy, że mamy z krwią krzyżacką do czynienia która zna tylko siłę, która w pięści moralnej i cielesnej upatruje wartość przeciwnika. A ponieważ my zamiast pięści podawaliśmy im ręce w glansowanych rękawiczkach, więc ich zdaniem jesteśmy mniejwarteściwym nasieniem ludzkim, które mogą gniesć w ręku jak wosk.

Generalny Komisarz Polski p. Starsburger za powiedział bardzo słusznie, że Polska weźmie sama obronę swych interesów w Gdańsku w ręce, o ile rządy gdańskie nie są zdolne do należytej obrony spraw polskich. Tak samo zapatrują się na to i inni z nas. Pytanie, czy Polska nie byłaby postąpiła, jak postąpił sobie Mussolini z Grecją po wymordowaniu kokisji granicznej, gdybyśmy podobnego Mussoliniego przy rządach mieli. Polski Mussolini nie byłby się długo pytał, co powie Liga Narodów. Bo każdy nieuprzedzony człowiek, rozmyślając nad tem, na co sobie Gdańsk w obec nas pozwolił, pokręci głową nad Ligą Narodów i zapyta samego siebie czy w powyższym wypadku nie byłoby lepiej wyszli, gdybyśmy jej nie mieli. Załatwilibyśmy obrachunek, na jaki Niemcy zesłużyli i mielibyśmy spokój. A teraz musimy słuchać, jak raczy rozstrzygnąć ciocia Liga, a zanim się namyśli, co tu zrobić, to już gdański Niemiec może nam innego figla wyplatać. Na co jest właściwie Liga? Gdy w Egipcie zabijają angielskiego generała, to rząd angielski przekłada rząd egipski na stołek i rznie mu bity, aż przeszczony, a ciocia Liga patrzy i milczy, bo Anglik pogroził jej: „Nie Waszeci rzecz mięzać się domoich spraw...“ Ale gdy zawarł Gdańsk, który przecież jest może jeszcze więcej zależny od Polski, aniżeli Egipt od Anglii, to Polacy wara rozprawić się z nim po swojemu. Na to jest Liga Narodów i jej Wysoki Komisarz. Gdy Egipt coś zrobił, to Anglia powiada: „To moja sprawa“, gdy zaś Gdańsk coś zrobił, natenczas Anglik powiada: „To też moja sprawa z tą jedynie różnicą, że dla porozu wezmę sobie naszą Ligę Narodów do pomocy“.

A my palcem w bucie — za przeproszeniem — wygrzamy się. Pisząc to piszemy, że należy Gdańsk rozumu nauczyć i posłać mu polskie wojska, ażeby mu polski proch powąchał kazały. Naprzykład „Kurier Poznański“ powiada: „Tak w jednym jak w drugim wypadku Polska będzie zmuszona wynierzyć sobie sama sprawiedliwość i wykonać sankcje (to jest kary), zapowiedziane w pierwszej nocy ministra Strassburgera. Jest to obecnie jedyne postępowanie. Senat gdański powinien wiedzieć, że naród polski poprze rząd polski w jego wysiłkach radykalnego usunięcia sabotażu (oporu) gdańskiego i zabezpieczenia na przyszłość przed podobnymi zamachami“.

Tak pisze „Kurier Poznański“. A „Warszawa wianka“ posła Strassburgera:

„Senat gdański, jak się okazuje, nie jest zdolny i nie jest dość silny, aby zapewnić poszanowanie praw Polski w Gdańsku, a ponieważ Polska praw st zec

musi jak oka w głowie, więc pomyśli o tem, aby swoją siłą dopomógł do zapewnienia ich poszanowania w sposób wskazany przez inne świadome swej godności Państwa, ostatnio przez Wielką Brytanię, gdy dokonawa się zamach na prawa i godność Państwa“.

Najostrzej występuje „Gazeta Warszawska“, bo powiada: „Jeżeli Senat nie ugnie się całkowicie bez zastrzeżeń, należy zapowiedzieć sankcje i wykonać je po upływie oznaczonego terminu. Spółeczeństwo polskie oczekuje, że z ust rządu polskiego padnie słowo „basta“ a za niem nastąpią czyny stanowcze. Przeszanoby nas szanować w świecie, gdybyśmy nie potrafili nakazać szacunku dla godności państwowej“.

Tak piszą prawie wszystkie nasze gazety. Gdyby zatem rząd nasz posłał wojska do Gdańska i skończył z Gdańskiem, cały naród aż do socjalistów włącznie przyklasnął by mu, bo przejadł się nam wszystkim drwiną tego szczurołapa gdańskiego. Ale kto wie, czy hakatyści gdańscy nie mają racji, gdy dziwią się, że Polacy się tak obrażają. „Przecież oni nam i tak nic nie robią, a z Komisarzem Ligi i Ligą to damy sobie radę“.

Lękamy się, że p. Skrzyński gotów sprawę znowu w glansowanych rękawiczkach załatwił na sporób kszubski: „Poczęstujemy Gdańszozan na zgodę tabaką, bo cót lepszego zrobili...“ A „Gazeta Warszawska“ i inne będą, obco nie chcą musiał zapomniać, że pisali: „Przeszanoby nas szanować w świecie, gdybyśmy nie potrafili nakazać szacunku dla godności państwowej“.

Pan minister Skrzyński jest przeciwny ogromnym przyjacielom Ligi Narodów. Tę w Genewie i w Sejmie naszym śpiewał nymny pochwalne na nią jako na gołębiwą pokój. Jakże ją tu obrażać przez posyłanie wojsk dla upokorzenia Gdańszozan. Piszemy zgryźliwości, ale p. minister Skrzyński ma znowu naukę, jak to nie można sprzedawać skóry niedźwiedzi, gdy on jeszcze w lesie! W każdym razie ma on teraz święty obowiązek załatwić sprawę z Gdańskiem tak, ażeby to zgadzało się raz przynajmniej z dostojnością Polski.

Wszystko w porządku.

Minister Thugutt jest zadowolony z przeprosin Gdańskie, minister Skrzyński również i wszystko pójdzie znowu starym porządkiem — aż do przyszłego razu. Przeciwny Wysoki Komisarz Ligi i sama Liga Narodów chcą mieć zajęcie, a gdyby tego zajęcia im Polska z Gdańskiem nie dostarczyła, to mogliby manatki szakować, boć nie mieliby co robić.

Generalny Komisarz Polski p. Strassburger miał ze rządem we Warszawie dwugodzinna konferencję. Po tej konferencji przyjmował minister Thugutt rządnawicieli gazet i powiedział im, że cprawda to Gdańszozanie dopuścili się ciężkiej zniewagi i obraźli strasznie honor Polski, ale ponieważ senat gdański prosił władze polskie, więc Polska nie jest od tego, ażeby się z Niemcami nie zgodzić. Uznał tem samem przeprosiny senatu gdańskiego za wystarczające, ale zarazem dodał, że połączenie tem samem się nie wyjaśniło, bo przeprosiny nastąpiły co do samej rzeczy, a więc co do poro bijania skrzynek pocztowych. Sprawę czy Polska ma prawo zakładać skrzynki pocztowe w mieście Gdańsku, ma dopiero Liga Narodów rozstrzygnąć.

W tym samym mniej więcej sensie rozwiódł się po ministrze Thugucie minister Skrzyński. Nazwał on politykę senatu lekkomyślną, przeczącą treści Traktatu wersalskiego. Podniósł dalej, że Polska w sprawie poczty obstawać będzie niezłomnie na swoim prawie, bo to prawo jest po jej stronie. Położył też minister Skrzyński nacisk na to, że Gdańsk znajduje się pod protekcją Polski i Ligi Narodów i to powinien senat zrozumieć. Właśnie to zwierzchnictwo Gdańska od Pols i jest na to, ażeby zapewnić Polsce należyte prawa do morza. Przemówienie swe zakończył minister oświadczeniem, że im prędzej wysoki Komisarz zmusi senat gdański do zrozumienia i do wykonywania Traktatu wersalskiego i wszelkich umów, tem prędzej rozpocznie się dobrobyt, spokój i zgodne wzajemne pożyście.

Nam się zdaje, że Gdańsk nie chce właśnie zrozumieć tego, co przepisują umowy i Traktat wersalski i dla tego wątpimy, byśmy doszli z Gdańskiem do ładu — za pomocą Ligi Narodów. Gdyby Ligi i jej Komisarza nie było dalibyśmy sobie prędzej radę.

Sprawy polityczne

na podstawie otrzymanych telegramów.

Co słyhać o konferencji w Paryżu?

W piątek obradowali ze sobą ministrowie angielski, francuski i belgijski, czy Belgja ma utrzymać najpierw odszkodowanie spłat niemieckich. Delegaci porozumieili się podobno ze sobą w tej sprawie. Tak samo zgodzono się już podobno na wniosek Ameryki co do wysokości odszkodowań ze sum, które mają Niemcy zapłacić. Spłaty długu za utrzymywanie wojsk amerykańskich odroczone Niemcom z 12 na termin 24 lat. Francja ma otrzymać tę część, na którą się dawniej zgodzono, to jest 52 procent wszystkiego. Według ostatnich wiadomości ma utrzymać Ameryka 300 milionów dolarów odszkodowania w ratach rocznych, oprócz tego otrzyma 200 milionów dolarów w przeciągu 24 lat tytułem spłaty kosztów za utrzymywanie wojsk nad Renem.

Walka z ciemnymi potęgami.

W Serbji wytoczono pomiędzy innymi proces przywódcy chłopów chorwackich Szczepanowi Radicowi. W dokumentach, które rzszem z nim wpadły rządu serbskiemu w ręce pokazuje się, że Radic miał nietylko żywe stósunki z trzecią międzynarodówką, ale że równocześnie utrzymywał stósunki z innymi mocarstwami i to w tym kierunku, ażeby rozbić państwo jugosłowiańskie. Radicowi grozi za wielką zdradę kraju swego śmierć i rząd serbski pragnie przeprowadzić proces jeszcze w tym miesiącu, ażeby wyzyskać zdradę Radicza do celów wyborczych. Wybory do przyszłego sejmiku jugosłowiańskiego odbędą się bowiem 8 lutego.

Chiny na drodze do bolszewizmu.

Z Chin nadchodzi wiadomość, że znany dr. Sunjatsen zupełnie otwarcie popiera ustrój bolszewicki w Chinach. Zerwał on przedewszystkiem wszechchińską konferencję w Tientsinie, na której przyzdynt konserwatywno republikańskiej partji Chin Tuan zamierzał połączyć ze sobą obozy nieprzyjacielskie. Sunjatsen się na nią nie stawił, za to połączył się z generałem Fiangiem, który ma pod rozkazami 80 tysięczną armię i zażądał, ażeby o losach Chin decydowały tak jak w Rosji jakieś związki zawodowe, to jest robotnicy. Obaj oni marzą podobno o połączeniu Chin z Rosją w postaci unji. Ostatnie wiadomości z Chin, podane w gazetach francuskich, donoszą już, jakoby Mongolja przyłączyła się do unji z Rosją.

Znosi się w Azji na poważne wstrząśnienia.

Układy handlowe zerwane.

Układy handlowe pomiędzy Niemcami a Francją zostały zerwane. Tęczą się jeszcze układy o zawarciu na razie chociażby tymczasowego układu na kwartał, ale podobno z tego nic nie będzie, ponieważ wielki niemiecki przemysł nie chce pójść na żadne ustępstwa. Niemcy uzyskali teraz wskutek planu Davesa wielką pożyczkę, skutkiem czego poprawili swe gospodarce położenie i przyruszczają, że się bez towarów francuskich obędą. Francuzi wskutek ustępstw na korzyść Niemców uknęli bież na własną skórę.

Sprawy polskie

na podstawie otrzymanych telegramów.

Litwę czekał los Estonji.

Na Litwie w powiecie szawelskim skasowano partję komunistyczną 22 grudnia zeszłego roku. Aresztowano 30 komunistów. W toku śledztwa okazało się, że komuniści już oddawna przygotowywali powstanie na Litwie i czekali tylko na dogodny moment, kiedy wybuchnie powstanie w sąsiednich państwach. Był opracowany nawet osobny plan, według którego na dane hasło mieli komuniści zająć urzędy miejscowe, napaść na policję i oddziały wojskowe, rozbić je, aresztować kierowników itd. Agitatorzy obiecywali, że z rozpoczęciem powstania przybędzie na Litwę 4000 komunistów, by pochwyć władzę w swe ręce.

Na cześć Bolesława Chrobrego.

Po całej Polsce urządzą obchody na cześć Bolesława Chrobrego z okazji 900-letniej rocznicy jego koronacji na króla Polski. Wszędzie tworzą się komitety, które w różny sposób starają się w społeczeństwie

Kurs złotego

z dnia 12. 1. 1924.

Gdańsk:	1 dolar =	5,21 złotych
	100 złotych =	101 guld. gd.
Warszawa:	1 dolar =	5,20 złotych
	1 gd. gul. =	0,99 złotych
Marki rentowe =		1,24 1/2 złotych
1 dolar =		5,17 złotych

uwytadnić znaczenie tej rocznicy dla rozwoju państwa polskiego. Takie komitety powstały w Poznaniu, Grudziądzu, Piotrkowie, Radomiu, Błoni, Żyrardowie, Warszawie itd.

Odnowienie Wawelu.

Komisja Odbudowy Wawelu rozstrzygnęła 7 grudnia zeszłego roku, ażeby Wawel odbudowywać w ramach jak najskromniejszych. Obalono zatem plan z roku 1920, na podstawie którego zamierzano dla Muzeum Narodowego postawić osobny wielki gmach. W to miejsce postanowiono odrestaurować pozostałe budynki poaustriackie. Na ten cel wyznaczono 5 milionów zł. Niewątpliwie zainteresuje się sprawą Wawelu również społeczeństwo nasze i nie pozostaje choćby drobny groszy na ten cel. Stare pamiątki są drogą każdemu narodowi, bo w nich przebijają się skarby kultury naszej, które tam samemu budzą przywiązanie do ojczyzny. O ile zaś więcej powinno nam zależeć na utrzymaniu Wawelu, z którego wyszła chwała i sława narodu naszego.

Wiadomości kościelne.

Diecezja chełmińska.

W uroczystość Sw. Trzech Króli odprawił w katedrze masę uroczystą N. ks. biskup-sufragan dr. Klunder, a kazanie uroczystościowe wygłosił ks. kanonik Dominik.

Archidiecezja gnieźnieńsko-poznańska.

Nowy kaznodzieja tumski.

W miejsce ks. kanonika Hozakowskiego miano wany został przez J. E. ks. kardynała kaznodzieję przy katedrze poznańskiej ks. prałat Adamski, prepozyt kapituły poznańskiej.

Kaznodzieje przy kościołach katedralnych w Gnieźnie i Poznaniu, którzy w uroczyste święta głoszą słowo Boże, wyznaczani bywają co dziesięć lat. Nowy kaznodzieja ks. prałat Adamski wypowiedział pierwsze kazanie w uroczystość Trzech Króli.

Kronika miejscowa.

CHOJNICE, dnia 13 stycznia 1925 r.

— Apel sokoli! Za czasów niewoli Sokolstwo nasze na każdym kroku składało dowody patriotycznej swej działalności. Za hartem ciała szedł hart ducha, który nie ugiął się wobec wroga. Ozołem Ojczyźnie, szponem wrogowi! to była treść wszystkich poczynań. Obecnie już w wolnej oswobodzonej ojczyźnie przestał być kadrami wojska polskiego, mającego Polskę wywalczyć wolność. Mamy już przecież wolność i wojsko własne, narodowe. Punkt ciężkości naszej pracy sokolej przesunął się w innym kierunku, mianowicie w kierunku starań o podniesienie zdrowia narodu, tego zdrowia, które posiadać musimy, które w zespole narodów świata niezbędne jest dla dotrzymania im kroku we wszystkich najprzeróżniejszych przejawach życia państwowego. Tylko naród o silnych i zdrowych mięśniach i nerwach w tej pokojowej walce nie pozwoli się zapohnąć do roli niewolnika. Dla tego też narody jak Niemcy, Anglii, Skandynawczycy kładą tak wielki nacisk na wychowanie fizyczne gimnastyczne, które w swych skutkach wpływa nie tylko na tężyznę i hart ciała ale i ducha. I nasze władze coraz to więcej popierają ruch odżywczy na tem polu, popierają też i Sokola. Tymczasem nasze społeczeństwo starsze zaczyna nasypać, nie interesuje się sprawami tak ważnymi dla niego i całego narodu, zapomina o swoim obowiązku — być przykładem dla młodszych, którzy na niego swe oczy badawcze zwracają. Bądźmy na nasze ćwiczenia, idźmy na nasze zebrań! Druhowie nie przychodzą na nie, albo wcale, albo ze znacznym opóźnieniem — choć czasu im nie zbywa. Ten sam brak obowiązkowości odzwierciedla przy płaceniu składek wszelkiego rodzaju. Widać w tem brak respektu dla powziętych uchwał, a tego inaczej nazwać nie można jak brakiem karność, brakiem tego, co jest treścią Sokolstwa.

Nadchodzi walne Zebranie Sokola naszego gniazda. Niechaj członkowie okażą, że są godnymi miana Sokola, że mogą być punktualnymi i karnymi. Ale i do Was się zwracamy, którzy jeszcze stoicie na uboczu. Apeluujemy do Was wszystkich, którzy nie jesteście w szeregach naszych. Prosimy i żądamy od Was pomocy moralnej, wzywamy Was do szeregu pod ten piękny sztandar sokoli. Wstępujcie młodzi, by ćwiczyć ciało i ducha, wstępujcie starsi, by dać przykład młodym, by światłą radą w danej chwili nam pomagać, wstępujcie wykształceni, uczeni, dostojni, by uczyć tych, którzy nie mieli sposobności stanąć na równi z Wami wyżynie, zapisujcie rodziców i dziecię waszą w szeregi sokole, by zawczasu sposobili się na prawa dzieci ojczyzny i na pewnych naszych spadkobierców, wstępujcie wszyscy w szeregi sokole, bo może kiedyś jeszcze dadzą nam robotę wielką, do której bardzo wielu rąk

będzie potrzeba. Nie zrażajcie się tem, że należąc do Sokola musicie może stykać się z niższymi od Was stanowiskiem, majątkiem itd. Za dawnych lat w szeregach sokolskich stali obok siebie robotnik, lekarz, górnik, urzędnik, adwokat, rzemieślnik, stali w szeregach podczas ćwiczeń, podczas zlotów, pochodów, i tak też stanęli w szeregach walczących. I bił się wtedy mały za wielkiego, a wielki za małego! Wtedy wszyscy byli wielkimi!

To też dalej rodacy! Nie wstydzcie się szarego munduru sokolego. — Nie wstydzili się go ludzie najzaczniejsi, najpoważniejsi, wielcy — których ten mundur wcielił w szeregi bohaterów, co życie swe poświęcili dla Nas, wywalczając Ojczyznę i wolność naszą!! Niechaj zabrzmi hasło: „Co Polak to Sokół, — co Sokół to Polak.“

Ozołem!

Zarząd Tow. Gim. Sokół w Chojnicach.

— Kino Nowości. Tylko w wtorek i środę o godz. 8-mej ukaże się na ekranie największe arcydzieło kinematografii Vindicta: Mściciel z za grobu: druga i ostatnia seria tak potężnego filmu. Podziwiał należy tę najnowszą technikę, tę wspaniałą scenę, stopniowe napięcia, jednym słowem określić: niebywały szlagier sztuki kinematograficznej.

Wkrótce ukażą się następujące światowe filmy jak Parisette, Karuseła życia, Quo Vadis, i to najnowsze Pat i Patachon???

Szczyt możemy się tem, iż specjalnie w Chojnicach mamy sposobność pierwszorzędną wielkomięskie filmy podziwiać i możliwość spędzać bardzo miłe chwile przy dźwiękach muzyki, zapominając o naszych troskach codziennych.

— Na gościnne występy zjeżdża do Chojnic dnia 14 bm. Pomorski Teatr Objazdowy i przedstawi w dniu tym na sali hotelu Centralnego komedję Fredrego „Słuby panięskie“. Jak afisze zapowiadają, teatr występować będzie w nowych stósownych kostiumach. Sala będzie ogrzana. Spodziewać się należy, że publiczność tym razem dopisze i wypełni salę po brzegi.

— Pan szambelan Sikorski ciężko chory. Dzielimy się z szanownymi naszymi Czytelnikami wiadomością, że pan szambelan Sikorski, pierwszy polski starosta naszego powiatu, zachorował bardzo poważnie. Przebywa już od mniej więcej dwóch tygodni w miejsceowym Zakładzie Sióstr Boromeuszek. Jeszcze kilka dni temu niebezpieczeństwo, zagrażające życiu, było bardzo poważne, ponieważ zanosiło się na poważną operację. Udało się jednak takowej szczęśliwie uniknąć i jak się dowiadujemy, chory ma się nieco lepiej. Życzymy zastożonemu obywatelowi wraz z licznymi zastępami życzliwych działaczy jak najwcześniejszego powrotu do zdrowia. Stroskanej zaś małżonce zasylamy wyrazy serdecznego współczucia.

— Zaraziłże choroby. W gminie Klosnowo wybuch świerzbu koni, w Ogorzelinach pojawiła się różyczka świni. W rozmaitych powiatach Pomorza grają małej lub większej zarazy koni, drobiu, bydła, dziczyzny, świń, wścieklizna itd.

— Urodzaj zboża w tym roku. Z zestawień statystycznych poszczególnych państw wynika, że kraje, które zboże sprowadzają, muszą w obecnym roku gospodarczym zakupić 22 miliony tonn zboża. Natomiast kraje, które zboże wysyłają mają na zbył 22 i pół miliona tonn zboża, mianowicie Stany Zjednoczone 6 miljonów 650 tysięcy tonn, Kanada 5 miljonów 550 tysięcy tonn, Indie 1 milion 50 tysięcy, Argentyna i Australia razem 8 milion, 450 tysięcy, wreszcie inne kraje 800 tys tonn. Z powyższego zestawienia wynika, że na rok następny zostanie około 500 tysięcy tonn zboża.

— Burze od zachodu idą ku nam. Pisaliśmy o tem, że Anglija i Francja zostały u schyłku zeszłego roku dotknięte burzami i powodziami. W Angliji wylała Tamiza w Londynie i inne rzeki. Stamtąd burze przetrwały się do Północnej Francji, gdzie również wylały rzeki a z Francji burze przetrwały się do Niemiec, powodując i tutaj powoźcie. Obecnie przyszła kolej na zachodnie Niemcy. Jeżeli to tak dalej pójdzie, natenczas i Polsce grozi niebezpieczeństwo burz i wylewów rzek, od czego niech nas Pan Bóg zachowa.

— I. Stały Pomorski Teatr Objazdowy. Otrzymujemy następujące pismo: „Nie zrażając się trudnościami wynikającymi z warunków lokalnych, które w znacznej mierze pogarsza okres zimowy — jak też trudności pieniężne — ofiarny zespół, znany nam obłubnie z poprzednich występów zjeżdża do Chojnic dnia 14 stycznia z komedją Aleksandra hr. Fredry „Słuby panięskie“, która pozostanie zawsze perłą literatury polskiej. Rozumiejąc, że to niezapomniane arcydzieło należy otoczyć specjalnym kultem, dyrekcja Teatru wzmocniła zespół artystyczny pierwszorzędnymi siłami. Stylowe kostjomy z pracowni Teatru Miejskiego w Toruniu, nowa wystawa i troskliwość w przygotowaniu całości — pozwolą spędzić publiczności wieczór w słonecznej atmosferze geniuszu ojca komedji polskiej. Młodzież szkolna, dla której głównie dyrekcja Teatru ten utwór przynajmniej niewątpliwie skorzysta

z tej sposobności i zapełni w ten uroczysty wieczór Fredry salę teatru po brzegi.“

— Tegoroczna zabawa Straży Pożarnej cieszyła się licznym udziałem publiczności. Na samym wstępie burmistrz p. Or. Sobierajczyk wygłosił przemówienia polskie i niemieckie, w których stawiał chojnicką Straż Pożarną jako urządzenie, które w każdym kierunku swoje zadanie spełnia i które pod umiejętnym kierownictwem obecnego dyrektora p. Kaźmierskiego stoi na odpowiedniej wyżynie. Po przemówieniu przedstawiono szereg udatnych żywych obrazów z życia strażników, które wzbudziły ogólny podziw i żywe oklaski. Po tem wszystkim odbyły się tańce do późnej nocy.

Aczkolwiek, jak wiadomo tak w Straży, jak i na balu znaczny udział brał żywioł niemiecki, jednakże harmonja wieczoru niczem nie została zamącona; przeciwnie, gwara polska przeważała, co świadczy o coraz wydatniejszym polskim charakterze Chojnic.

— Jakaś szajka złodziejska grasowała w Chojnicach z niedzieli na poniedziałek. Włamano się jak donosiliśmy, do p. Jazdzewskiego „pod-Złotym Lwem“, któremu narobiono szkody za około 70 zł, następnie włamano się do piekarni p. Troki przy Dworcowej ulicy, którego podobno dotkliwie poszkodowano. Zamierzano się również włamać do kupca p. Ludwiga ale ten miał szczęście bo pies złodziei sposzył.

— Opłaty pocztowe za paczki wynoszą od dnia 1 stycznia br.: do wagi 1 klg. — 50 groszy; ponad 1 do 5 klg. — 1 50 zł; ponad 5 do 10 klg. — 2,00 zł; ponad 10 do 15 klg. — 4 zł; ponad 15 do 20 klg. — 6 złotych.

Za przyjęcie paczki przez listonosza wiejskiego za każde 5 klg. wagi — 25 groszy.

Za doręczenie paczki przez listonosza wiejskiego za każde 5 klg. wagi — 25 groszy.

Kronika prowincjonalna.

Brzeźno, powiat chojnicki. Dnia 9 stycznia br. odbyło się u nas zebranie byłych powstańców i wojaków, któremu przewodniczył p. Kąkiel i które swą obecnością zaszczylił nas ks. Wierzbowski, który w przemówieniu swam gorąco zachęcał obecnych do zapisanie się na członków Tow. Powstańców i Wojaków. Z Pow. Komendy Uzupelnień ze Starogardu przybył podoficer instrukcyjny p. Narloch, który objaśnił cele Towarzystwa. Przewodniczącym Towarzystwa obrano ks. Wierzbowskiego. Zapisało się około 40 członków.

Czersk. (Pożar). W ubiegłą sobotę około godz. 7.30. wieczorem słyszano w naszym mieście dźwięk trąbki ogniowej. I tak niewiadomo z jakiej przyczyny znowu powstał ogień przy ulicy Starogardzkiej u właśc. domu p. Zyndy. Ogień wybuchł w składzie białawo w p. Guttmana pod firmą „Ekonomia“, który wyrządził bardzo dużą szkodę. Spaliło się mnóstwo materiałów białawych a także i podłoga. Straży są dość duże, a byłoby jeszcze większe, gdyby nie nasza straż pożarna, która zdążyła na czas na miejsce pożaru i której udało się ogień zagasić. A i złodziei nie brakowało, bo kręcili się przy ogniu — na obfitym zdobycz — jak pszczoła przy kwiatku. I tak u nas jeden pożar za drugim. Jeszcze się o jednym nie zapomni, to o drugim już się słyszy. Czy tu nie działają czasem zbrodnicze siły?

Osie. W Święto Trzech Króli przedstawiono tu Jasełka Polskie. Sala p. Smeji zapełniona była po brzegi. Składały się one aż z 8 numerów, a przedstawiały się cudnie. Mali amatorzy rzecz swoją dobrze wykonali, rzło im jak z płatka. A stroje barwne i odpowiednie, że się widzowie napatrzeć nie mogli. Na końcu było zdjęcie amatorów na scenie. Zastęga to naszego ks. wik. Dąprowskiego, który umiał w stosunkowo krótkim czasie tak śliczne Jasełka na scenę wprowadzić.

— Rok temu był tu tylko jeden golibroda obecnie jest ich troje, jeden żonaty i dwoje młodzieńców. Nie jest to trochę za s lna konkurencja na naszą miejscowość?

Osie. Należałoby jeszcze coś nadmienić o wieczorku, jaki tuższego szkoła w niedzielę przed B.żem Narodzeniem na sali p. Smeji urządziła. Program był nader obfity i urozmaicony. I tak najprzód była przemowa kier. szkoły p. Siewerty, następnie śpiew Święty — (Schubert) Występ Harcerzy — Przedstawienie: Wino-wajca. Śpiew Ave Maria — Osanctissima — Balet, Krakowiak. Tercet: Cichy domku (Moniuszko) Wiersz Szarotka. — Korowód — Wiersz: Wigilia — Zywy obraz — Śpiew Dzieki Ci przedwieczny Panie (Moniuszko). Działwa była dobrze wćwiczona i budziła podziw licznie zebranych gości. Tak kierownik szkoły p. S. jak i p. Wilma przez wćwócenie śpiewa oraz panie nauczycielki zasłużyły na uznanie, bo o ile mi wiadomo, nie żalowały trudu, aby tylko wszystko jak najlepiej wypadło.

Osie. W dzień Nowego Roku, kolo chóru kościelnego św. Cecylii z Lniana urządziło na sali p. Smeji przedstawienie amatorskie. Dochód był przeznaczony na księciół tamtejszy. Wraz z amatorami przyjechał także ks. kuratus Zieliński z Lniana. Odegrano sztukę dramatyczną: „Bohaterka ohrześciana“, z czasów prześladowania ohrześcien za panowania cesarza Maksyma. Role spoczywały w dobrych rękach. Amatorzy

Nadszedł wagon od 300 centnarów Bunzlawskich naczyń kamiennych

garnki we wszystkich wielk. aż do 44 lt. kruki do ogrzewania, dzbanki i stągwie (kruze) — miski — kubki — filiżanki

Ludwik Rasch

Doniczki do kwiatów średnicy do 36 cm. garnki z cybkiem — masielnice i różne formy do pieczywa

wywiązali się z swego zadania bardzo dobrze, za co darzono ich rześmiemi oklaskami. Mieliśmy sposobność zapoznać się z poczciwymi Lubiaczanami, którzy w zamian zapraszali nas do odwiedzenia ich z śpiewem i teatrem. Dodać tu jeszcze wypadła, iż orkiestra Tow. Młodzieży wysłała naprzeciw gości i wprowadziła ich przez wieś z muzyką, takowa grała w pauzach podczas przedstawienia a później tańców.

— Stary Rok zakończyliśmy z Bogiem — wieczorem odbyły się niespory z uroczystym Tedeum i wystawieniem Najów. Sakramentu. I w tym roku w noc Sylwestrową o godz. 12 orkiestra Tow. Młodzieży przy świetle pochodni grała na rynku religijne i narodowe pieśni a w końcu był pochód przez wieś.

— Nie obyło się też bez figli. Pewnemu golarzowi zabrał ktoś wieczorem godło i połowę drzwi zewnętrznych. Ostatnie znalezione w ogrodzie, a godło dopiero za dwa dni zawieszono na pierwotne miejsce.

Oście. Zmarł tu znany obywatel oberżysta śp. Jan Listewnik w 60 roku życia. Pogrzeb odbył się we wtorek d. 30 zm. Jeszcze w dzień przed śmiercią podał mu wstawkę św. na drogę wieczności, starszy pasierb zmarłego ks. prof. B. Partyka z Wejherowa, który przybył na Święta do domu w odwiedziny. Konkord żałobny przy ekspozycji do kościoła prowadził młodszy pasierb ks. Nikodem Partyka, a nazajutrz na cmentarz ks. B. Partyka. Tenże odprawił mszę św. żałobną z asystą w obecności 6 księży. Dużo ludzi uczestniczyło w pogrzebie. Nieboszczyk był dobrym ojcem i wzorowym małżonkiem. W drugim małżeństwie żył blisko 20 lat — z pierwszego małżeństwa pozostała mu jedna córka, a którą przed 6 laty w kwiecie wieku Bóg powołał do siebie. Bolał on bardzo nad tą stratą, lecz nieśmiertelny krzyżyk cierpliwie. Zmarły był również dobrym Polakiem i katolikiem. Gdy wrzała tu walka wyborcza w czasach naszej niewoli, bądź do Sejmu, bądź do rady gminnej lub na wiecach przed wyborczych, widzieliśmy zawsze tam śp. Jana L. On to bowiem będąc w pierwszej klasie odważnie i śmiało stawał wobec przeciwnika i nieuchylał się od spełnienia obowiązku, jak to niejednemu tutaj katolicy z tej klasy czynili, przyczyniając się tem do naszej porażki. Przed około 15 lat sprzedawał swe gospodarstwo w Drzycimiu, nabył tutejszy folwark od Niemca Metzera, będący w wielkim zaniedbaniu. Nieboszczyk odznaczający się skrzętną pracowitością, ująwszy gospodarstwo w rękę, postawił je w parę lat na nogi. Pobudował i budynki gospodarskie i dom mieszkalny dla ludzi. Później sprzedawszy majątność, nabył od rodziny Wollenberg hotel, wraz z składem towarowym i dotąd go utrzymywał. Był on prawego charakteru, co przyrzekł to też i święcie dotrzymał. Niech spoczywa w pokoju.

— Nareszcie nadszedł nowy dzwon, który w przeszłą niedzielę został poświęcony. Bardzo piękne kazanie o znaczeniu dzwonów wygłosił ks. prof. Partyka. Oczig. kaznodzieja wspominał przytem czasy wojny światowej, gdzie to dzwony poległym przesyłały pożegnania ostatnie. W końcu użyto je do morderczej walki, do czego wcale przeznaczone nie były. Skoro nadejdzie serce dzwonu, nastąpi zawieszenie na wieży.

Laskowice, pow. świecki. (Kradzież). Pewnej nocy w ostatnich dniach włamali się do sklepu kolonialnego, położonego niedaleko dworca, właścicielem którego jest pan Betyna. Skradł rzeczy za około 150 — 200 złotych.

Koźmin, pow. kościerski. Włamanie się złodziei. W nocy z d. 31 grudnia r. ub. na 1 stycznia r. b. włamali się złodzieje do wozowni obszaru dworskiego Nowy Dworzec własności p. Szulca. Złodzieje włamali się przez okno, złamując żelazny pręt i zabraли z dwóch pojazdów skórzane fartuchy, a z wozu krytego zdarli nakrycie skórzane, oprócz tego wzięli 2 futra woźnych, koce i lejce. Zawiadomiony o tem posterunek policji państwowej w Pogódkach rozpoczął energiczne śledztwo, lecz niestety wszelkie poszukiwania były dotychczas bez skutku. Pana Sz., zdaje się złodzieje upatrzyli sobie szczególnie, bo po raz piąty już włamali się złodzieje do jego majątku.

Kościerzyna. (Zmieszany w walcach). We wsi Pogódki tutejszego powiatu w dniu 2 stycznia wydarzył się nieszczęśliwy wypadek. Mianowicie 13-letni Henryk, syn soltysa Borkowskiego dostał się pod walce w skutek czego zmiażdżone zostały mu nogi obie i zła mane lewa ramię.

Kościerzyna. (Ciekawy kawał). W Grzybowskiem Młynie zajęchała przed kuznię furmanka, nadawała na wóz kowadło, ważące 2 centnary i odjechała. Nikt tego nie ustrzegł, a że niema żadnych poszlaków, więc nie wiadomo, kiedy kradzież się wyjaśni.

— W sprawie kradzieży na tutejszej poczcie nie zdołano dotąd sprawców odkryć. W Sidlicach na gruncie Kuczkowskiego znaleziono jedynie próżne pudełko, w którym złodzieje pieniądze zabrali. Podejrzanymi o kradzież są bracia Kuskowscy, z których jeden jest pomocnikiem pocztowym i na krótko przed kradzieżą zajęty był w biurze pocztowym.

Koronowo. (Z targu). Na ostatnim targu płacono za masło funt około 2 zł., jajka za mendl około 3 zł. Prosięta za parę od 18 — 30 zł. Prosięta było bardzo dużo ale jednakowcz były drogie.

Z powiatu świeckiego. W Grucznie zmarł najstarszy pewnie rolnik z powiatu, właściciel młyna Panly, liczący przeszło 90 lat. Był on od długich lat właścicielem młyna, równocześnie zajmował się ogrodnictwem i hodowlą pszczoł. — Nadmiar wilgoci sprawia gospodarzom w nizinach dużo bólu głowy. Na tłustych gruntach stoi woda dotąd jeszcze i pokrywa czimfiay.

Jania Góra, pow. świecki. (Z ostatniej licytacji drzewa). W dniu 5 stycznia br. odbyła się w zwykłym lokalu licytacja na drzewo z Nadleśnictwa Swiekaćówka. Chętnych do kupna nie było zbyt dużo a jednak ceny były wysokie. Drzewo budulcowe kosztowało do 13—26 zł. za metr sześcienny. Szozapy od 6—11 zł. za metr. Walki kosztowały od 4—8 zł. za metr.

Z powiatu świeckiego! Mamy latoś bardzo łagodną zimę. Skutkiem czego żyto i pszenica ozima są zupełnie zielone. Tylko na mocniejszych gruntach stoi miejscami woda.

— Narzekają, że kartofle z ostatnich żniw miejscami już bardzo się psują.

Wejherowo. Towarzystwo „Przyjaciół Kaszubów“ powstało w Warszawie i zostało sądownie zapisane. Celem Towarzystwa ma być praca nad pogłębieniem wśród Braci Kaszubów polskiej myśli na rodowej i nad powolnem usuwaniem wpływów niemieckich. My przeciw takiemu u stowarzyszeniu w gruncie rzeczy nic nie mamy, ale naszym zdaniem byłoby lepiej, ażeby tę kulturę polską szerzono lepiej za pomocą dobrych, polskich czasopism, a najkorzystniej byłoby, ażeby ci przyjaciele Kaszubów zabrali się do twórczej pracy około wydobywania skarbów z przeszłości Kaszub, ażeby zatem zbierali wszystko, co Kaszub dotyczy, a więc początków ich powstania, rozwoju, skarbów ziemi, podań i legend, historje ich jezior, kościołów, zwyczajów, obyczajów itd. Jeżeli chodzi o zwykłą pracę agitacyjną, to my tu na miejscu sami sobie radę damy. Jeżeli bowiem Kaszubi sami wyrośli na dobrych Polaków bez czyjejś pomocy, to nimi też pozostaną.

Oksywie, pow. pucki. (Co to ma znaczyć?) „Gazeta Kaszubska“ w nr. 4 z dnia 8 go b. m. podaje za „Kurjerem Gdańskim“ następującą trudną do uwierzenia notatkę: W „Kurjerze Gdańskim“ czytamy: „Po pięciu latach po pierwszy raz znowu nowy proboszcz oksywski, który po ks. Łowickim objął parafię Oksywie, do której też należy Gdynia, zaprowadził kazania niemieckie w kościele w drugie święto Bożego Narodzenia. Zarządzenie to jest tem osobliwsze, że w oksywskiej parafii niema katolików nie rozumiejących po polsku, by dla nich trzeba wygłaszać kazania w języku niekrajowym“.

Nowym tym proboszczem jest ks. proboszcz Przewoski. O ile notatka polega na prawdzie, to godna jest zaiste jak najsurowszych słów potępienia.

Wąbrzeźno. (Zamiar założenia towarzystwa jarosów). Grono obywateli miejscowych powzięło zamiar założenia towarzystwa, którego celem ma być zupełne wstrzymanie się od mięsa. Chcą oni przez wstrzymanie się od mięsa przyczynić się do polepszenia zdrowia.

Wąbrzeźno. U wdowy Makowskiej powstał tu ogromny pożar. W płomieniach zginęła wielka stodoła, dwie stajnie, kurniki i wszelki żywy i martwy inwentarz. Budynki były tylko słabo oszacowane.

Z dalszych stron.

Warszawa. (Podróż naokoło świata przy pomocy obcych fundusów). Gazety zajmują się gorliwie artystą malaszem Lechowskim, który przyjął zakład wynoszący 200 tysięcy złotych, że odbędzie podróż naokoło świata na cudzy koszt. Przed odjazdem stwierdziła komisja, złożona z radców miejskich i dyrektorów banków, że Lechowski nic przy sobie niema z wyjątkiem jednej zmiany bielizny. Ażeby sobie zarobić na bilet kolejowy, ofiarował się Lachowski publiczności do odnoszenia pakunków i do czyszczenia obuwia. Ponieważ nikt się na to nie zgodził, postanowił malować pocztówki i sprzedawać je. Poprosił więc kelnera o szklankę wody do rozpuszczenia farb. Gdy ten zażądał 2 zł. zastawu, Lechowski poprosił publiczność o wyłożenie należności. Setki osób wyciągnęły rękę z pieniędzmi. Lechowski zaraz zaczął malować i zapłacił namalowaną pocztówką należność. Ta poszła na licytację i przyniosła 18 zł., które wręczono Lechowskiemu. Za 12 zł. kupił bilet do Częstochowy. a malowaniem dalszych pocztówek zarobił jeszcze 60 zł. Kolejarze ofiarowali mu przedział 1 klasy, ale odmówił oświadczając, że w pierw pragnie na to zarobić.

Z Częstochowy udaje się do Krakowa, stamtąd do Pragi i dalej w świat.

Kamionka Strumiłowa w Mało-polsce. Kilka dni temu stoczyła policja krwawą walkę z bandą pod kierownictwem komunisty Połoszaja. Banda ta była już oddłuższego czasu postrachem głównie powiatów Kamienieckiego, Radziechowskiego i Grodzkiego. Połoszaj ma na sumieniu wiele morderstw. Banda ta była w związku z bolszewikami, bowiem często przekraczała granice Bolszewji. W pościgu policji za bandą Połoszaja zginęli bandyci Bliźniuk, Harluk i Łatoszyński. Resztę bandy wytopiono wśród lasów w Łosińcu. Bandyci zaczęli się bronić, przyczem przywódca ich Połoszaj i drugi jeszcze bandyta zginęli pod gradem kul, a dwóch innych rozbiegło się. Bandyci byli dobrze zaopatrzeni. Mieli przy sobie dwie świnię, dwie sarny, kilka flaszek wódki i wina, kartofle, kapustę i spory zasób chleba.

Nowy Sącz w Małopolsce. (Potwór kobiety). Pewną dnia odwiedził policjant mieszkanie niejakiej Julji Maślankowej i zauważył, że Maślankowa za muje się niemowlęciem. Na zapytanie oświadczyła, że o trzymać niemowlę na wychowanie. W dwa tygodnie później gdy policjant po raz wtóry zajrzał do Maślankowej, już tam cwego dziecka nie było. Sprawa mu podpadła i doniósł o tem władzom. Urządzone w

mieszkańiu rewizję i znaleziono w nim pod podłogą zwłoki siedem niemowląt. Maślankowa brała dzieci na wychowanie, kazała sobie za nie dobre zapłacić, a następnie moriowała je na spółkę ze swym kochankiem Wneckim. Obydwa potwory aresztowano.

Rozmaitości.

Tajemniczy wypadek W mieście Los Angeles wydarzył się niezwykły wypadek.

Niepocieszony wdowiec, Paweł Beach, liczący lat 45, umarł z powodu zmartwienia po śmierci swojej żony. Ku ogromnemu zdziwieniu wszystkich okazało się, że Beach był kobietą. Sąsiedzi, którzy znali małżeństwo Beach, oświadczyli, że nie mieli nigdy najmniejszego podejrzenia i że Beach był zawsze nadzwyczaj pracowity.

Policja ogłosiła śledztwo w sprawie wyjaśnienia tej tajemnicy. Stwierdzono tylko tyle, że Beach był zupełnie legalnie ożeniony z swoją żoną. Wypadek ten wzbudził ogromne poruszenie.

Drobne nowiny.

— 17 grudnia ub. r. minęła 20 letnia rocznica pierwszego wlotu samolotu ze strony Amerykanina Wrighta, który przeleciał kilkadziesiąt metrów i utrzymał się w powietrzu 12 sekund. Jego brat w tym samym dniu przeleciał niespełna kilometr i utrzymał się w powietrzu 59 sekund.

— Zakład gwiazdziarski czyli astronomiczny w Medjolanie spostrzegł meteor, wielkości księżycy. Gdyby ten meteor zmienił swój kierunek, mógłby spaść na ziemię i zniszczyć całą zachodnią Europę.

— W Mezopotamji dokonano wielkich odkryć przedhistorycznych. Około miejscowości Kisz odkryto stare budowle i resztki wielkiego muru. Niektóre zabytki sięgają okresu na 5000 lat przed Chrystusem.

W miejscowości Ur, gdzie urodził się Abraham, natrafiono na wielkie cmentarzysko, które jest najstarszym cmentarzyskiem dotąd znalezionem. Odkryto również całą bibliotekę klinową.

Ostatnie telegramy.

Wszystko idzie żołądkiem.

W Rydze, dokąd p. minister Strzyński wyjechał w podróży do Helsinforu na zjazd państw bałtyckich, był nasamprzód na rozprawie o ministra Majerowicza. We wtorek zjadł śniadanie u posła polskiego przy współudziale Prezydenta Rzeczypospolitej lotewskiej i posła państw bałtyckich, w południe zje obiad u Prezydenta Rzeczypospolitej, a następnie pojedzie do Rewla do Estonji, gdzie powtórzy się to samo. Zjadanie znaczących obiadów i śniadań jest bardzo praktycznym urządzeniem, bo się przytem lepiej politykę uprawia.

Tępienie komunizmu.

Z dokumentów przyrządzanych przyaresztowanie Radicza wynika, że znaleziono tam materiał, adresowany do sowietów, w którym był podany plan, jak można najlepiej przewrócić porządek w Jugosławiji. Radicz odmawia zeznań, ponieważ twierdzi, że jest odpowiedzialny tylko w obec ludu chorwackiego.

Przyczyny wyjazdu ministra Grabskiego.

Minister Grabski wyjechał jak wiadomo na kilka dni do Zakopanego. Znowolili go do tego lekarze, którzy dowodzili, że jest tak przemęczony pracą i trudami, że przy najlżejszym przeziębieniu może poważnie rozchorować się.

Przeszło 2000 zwolenników

Radicza przyaresztowano w Jugosławiji.

Wielki proces komunistyczny

toczył się w Piotrkowie. „Dzień trybunalski“ donosi, że oskarżeni mieli stosunki z Moskwą i że w Piotrkowie urządzali zbrania i wieje podlegające. 3 komunistów zasądzono każdego na 3 lata więzienia 11 zaś uwolniono od winy i kary.

Minister Ratajski na Kresach.

W sobotę był w Równem, w Korcu i w innych miejscowościach. Witano go chlebem i solą, wojska urządziły defilady, przedstawiciele ludności zapewniali go o przywiązaniu do Polski, on zaś w odpowiedziach zapewniał, że rząd wszystko czyni, ażeby doprowadzić ludność do uspokojenia.

Minister dr. Luther nie miał szczęścia

Minister dr. Luther oświadczył Prezydentowi Rzeszy, że rząd utworzyć nie może, ponieważ nie może znaleźć odpowiedniej większości do utworzenia rządu.

Już znowu wielki wynalazek.

Pewien młody francuski inżynier wynalazł sposób mechanicznego pisania depezy, podawanych za pomocą radjotelegrafu.

O rozporządzeniu w sprawie dnia pracy.

Układy w sprawie 10-godzinnego dnia pracy na Górnym Śląsku stanęły na martwym punkcie. Oczekują przybycia i pośrednictwa generalnego inspektora pracy p. Klotta.

Robią politykę sowiecko-francuską.

Ambasador francuski Herbert w Moskwie był w niedzielę na godzinnym posłuchaniu u Cziczerina.

Co otrzyma Francja?

Obliczono, że z planu Dovesa odpadnie dla Francji rocznie pół miljarda marek złotych podług obliczenia na konferencji skarbowej w Paryżu.

Ruch w Towarzystwach.

Chojnice. Zebranie Towarzystwa św. Wincen- tego a Paulo odbędzie się w środę dnia 14 bm. o godz. 5 po południu w klasztorze.

Chojnice. Baczność „Sekół.” Wzywam wszy- stkich druhów do stawienia się na lekcję ćwiczeń w dniu 13 bm. o godz. 8-mej wieczorem w sali gimnast. przy pl. Piastowskim.

Chojnice. „Sekół.” Ważne zebranie odbędzie się w czwartek dnia 15 stycznia br. o godz. 19 tej w lokalu p. Kalety (H. tel. Pribe). W razie niedosta- tecznej ilości członków odbędzie się zebranie o godz. 20 tej bez względu na ilość członków.

Porządek obrad: 1. Zagajenie, 2. Odczytanie protokołu, 3. Przyjęcie nowych członków, 4. Komunika- ty zarządu, 5. Sprawozdanie zarządu, 6. Wybór zarządu, 7. Wybór komisji rewizyjnej, 8. Wybór dele- gatów do okręgu, 9. Wybór sądu honorowego, 10. Wolne głosy i interpelacje. Dla ważności spraw uprasza się o jak najliczniejszy udział członków. Zebranie zarzą- du odbędzie się w dniu 14 bm. o godz. 19-tej w wyż wymienionym lokalu.

Chojnice. Związek Urzędników kolejowych koło Chojnice zwołuje w dniu 15 stycznia 1925 o godz. 19-tej w sali p. Jażdżewskiego zebranie miesięczne. Na porządku dziennym ważne sprawy.

Chojnice. Roczne walne zebranie Związku Zaw. O adw. Kol. K. esów Zech. na powiat choj- nicki, odbędzie się dnia 18 stycznia 1925 tj. w nie- dzielę o godz. 12 w południe w lokalu p. Jażdżewskie- go w Chojnicach, na które za r. asza członków.

Chojnice. Towarzystwo Kupców Samodziel- nych. Dorożne walne zebranie wraz z wieczorkiem

towarzystwa odbędzie się w sobotę, dnia 17 stycznia rb. o godz. 8-mej wieczorem w małej sałce hotelu p. Ergis. Na porządku obrad: wręczenie dyplomów członkom za pięcioletnie członkostwa, wybór nowego zarządu i inne sprawy. Strój wieczorowy, jednakowoż nie konieczne wymagany.

Chojnice. W środę dnia 14 bm. o godz. 19 tej odbędzie się w lokalu p. Jażdżewskiego roczne walne zebranie Polskiego Związku Kol. Liczny udział człon- ków konieczne pożądany.

Chojnice. Lekcja śpiewu chóru nauczycielskie- go odbędzie się w środę dnia 14 bm. o godz. 4 po południu w szkole powszechnej. O udział liczny członków uprasza Dyrygent.

Nowocerkiew. W niedzielę dnia 18 bm. od- będzie się zaraz po nabożeństwie na sali p. Gierszew- skiego wielki wiec przeciw ograniczen. uświęt. katolickich.

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Czesław Nowakowski
Drukarnia: Drukarnia „Dziennik Pomorski” w Chojnicach

Ogłoszenie.

Dnia 18. listopada 1924 roku zgubiłem moje

wojskowe dokumenty wraz z portfelem

w mieście Chojnicach. Kto takowe znalazł proszę o oddanie na Komendzie policji w Chojnicach

Jan Kiedrowski, stolarz z Miela
poczta Zielona-Chocina, pow. Choj.
13. 1. 25.

Zgubiłem **papiery wojskowe**

Jan Windorpski
ur. 24. 5. 1899 r. w Rolbiku zamieszkały w Rolbiku poczta W. Chełmy.
Znalazca zechce takowe zwrócić.
13. 1. 25.

Przetarg samopomocy

W sobotę 17. stycznia 25 r. o godz. 11 tej przed poł. sprzedam za gotówkę naj- więcej dającemu na rachunek kogo dotyczy na tartaku R. Schlichting w Łobodzie stacja Sliwice większą ilość **desek odziemkowych desek stolarskich i szalówek** w różnych rozmiarach.

Witta, komornik sądowy w Czersku.

Ukazał się **szczegółowy podręcznik egzaminowy dla urzędników państwowych, administracyjnych i sądowych II. i III. kategorii.**

Do nabycia w Administracji naszego pisma po cenie 5 złotych,

K T O

zechce przyjąć **filję przyjmowania rzeczy** dla dawno istniejącej farbiarni i chemicz- nego czyszczenia z poblizu Chojnic?

Zgłoszenia pod of. 71 do eksp. nin. pisma.

Pokój

dla młodszej pani do **wydzierżawienia.**
Dworcowa 60 part.

Doniesienie!

Szanownej publiczności miasta Chojnic i okolicy podajemy do łask wiadomości, iż z dniem 10. I. 1925 r. otworzyliśmy w naszej składnicy

Chojnice, ul. Nowemiasto 19-20

wymianę węgla, drzewa opałowego

słomę, siano, żyto, owies i t. d. lub w stosunku odwrotnym.

Przyjmujemy wszelkiego rodzaju zboże do śrutowania na własnym śrutaku. Sprzedaż węgla, drzewa, śrutu, siewki i maki.

Staraniem naszym będzie dobrocią towarów oraz rzetelną i skora usługą wymogom szanownych odbiorców pod każdym względem zadosyć uczynić.

Prosząc o łaskawe poparcie, kreślimy się

Brac i Stiller

ul. Nowemiasto 19-20 Chojnice ul. Nowemiasto 19-20

Nadszedł

CUKIER

Dom wysyłkowy **MERKUR, Chojnice.**

Dom sportowych mód Weiland - Chojnice

Tel. 188 Dworcowa nr. 10 Tel. 188

poleca z własnych warsztatów

futra podróżowe i sportowe

już od 150 zł.

Wykonuje się za miarą futra damskie i męskie.

Wielki wybór

damskich garniturów futrzanych po wszelkich cenach

Specjalność: lisy jak krzyżowe, gris, niebieskie, aljaska, krajowe i wilki

Na składzie wszelkiego rodzaju skóry, podszewki, czapki, koce, okrywki dla woźnicy i kamizelki futrzane

Wszelkie przybory do garbowania

otrzymuje się tanio
w Drogerji Paetzolda Rynek 21.

Podleśniczy samodzielny fachowiec szuka

posady

od zaraz lub później Zgłoszenia przyjmuje

Józef Gendera, Kredziszewo, p. Otorowo Woj. Poznańskie.

KINO NOWOŚCI

właśc.: PAWEŁ KRZYŹNIEWSKI

Tylko we wtorek i w środę o godz. 8-mej

VINDICTA

druga i ostatnia seria p. t.

„Mściciel z za grobu”

Największe arcydzieło wytworni Gaumont w Paryżu. Wkrótce ??? PARISSETTE ???
Koncert artystyczny. Sala dobrze ogrzana.

Kafle do pieców

białe i kolorowe

narożniki i gzymsy różnego rodzaju także wszelkie żelastwo do kucharek i piecy, drzwiczki, rosta, rury i t. d. poleca po najtańszych cenach

Roman Fr. Stamm

skład żelaza

CHOJNICE

Rynek 9

Rynek 9

Kalendarze Marjańskie

biurowe, terminowe, agendy do przekładania, ściennie także kieszonkowe i bloczki — do zrywania —

w wielkim wyborze poleca

Księgarnia Dzien. Pomorskiego Chojnice.

1 żrebną klacz

jest na zmianę na dobrego konia do wy- jazdu.

Mysłaka 20 podw.

Poszukuje się od zaraz **skromnie umeblowanego**

pokoju

najchętniej w poblizu ulicy Dworcowej. Łaskawe of. pod **J. R. 100** do ekspedycji „Dzien. Pom.”

Dzielnej

kucharki

poszukuję od 1. 2. lub póź- niej

Kaźmierska, Rynek 14.

Poszukuje się dla 2 star- szych pań

2-3 pokojow. mieszkania z kuchnią

w poblizu Rynku lub Dwor- cowej ulicy. Cena obojętna. Łask. zgł. pod of 51 do nin. pisma.